Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav politologie

Diplomová práce: **Poslanecká imunita v českém politickém systému**
vedoucí diplomové práce: **PhDr. Jan Bureš, Ph.D.**
diplomant: **Jakub Jareš**

POSUDEK OPONENTA

Předložená diplomová práce pojednává o tématu poslanecké imunity, přičemž se zabývá vývojem tohoto institutu v českých zemích od roku 1848, spolu s praxí jeho využívání (zejména v První republice), dále platnou ústavní úpravou, diskusemi provázejícími vznik Ústavy, pozdějšími návrhy na změnu Ústavy a zákonů v této věci a diskusemi o nich, projednáváním žádostí o vydání k trestnímu stíhání v Poslanecké sněmovně a Senátu. Věnuje se stručně též právní komparaci s ostatními zeměmi EU a s USA a okrajově rovněž tématizací imunity ve volebních programech stran.

Práce obsahuje bohaté a velmi praktické přílohy, přehledně mapující a) rozsah imunity ve státech EU a v USA, b) seznam a popis všech třiceti imunitních kauz projednávaných Poslaneckou sněmovnou a Senátem v letech 1993-2007 a c) přehled návrhů na změnu Ústavy a zákonů se vztahem k imunitě. Provedená heuristická práce je chvalitebná a jistě poslouží každému, kdo se bude chtít tématem poslanecké imunity v budoucnu zabývat.

Práce se opírá o poměrně širokou paletu právnické, politické a historické literatury a o množství parlamentních tisků a stenoprotokolů. Rekapitulace právního vývoje institutu poslanecké imunity je provedena poměrně důkladně a korektně; lze vytknout chybějící čísla zmiňovaných zákonů (např. na str. 13 a 27) a drobné nepřesnosti (např. na str. 23 nelze tvrdit, že teprve zrušení zákona č. 126/1924 Sb. obnovilo „doživotní" imunitu; naopak, z výkladu na str. 17 plyne, že onen zákon pouze stavil promlčecí lhůtu, což ovšem nemělo žádný vliv na „doživotní" imunitu poslance, jehož vydání je sněmovnou odepřeno). V pasážích, kde se práce zabývá platným právem, lze vytknout omezenou aktuálnost citované literatury (u některých učebnic ústavního práva jsou citována jejich vydání z 90. let, ač tyto byly od té doby vydány ještě několikrát, např. Gerlochova a Klímova), zvláště nepřihlédnutí k rozsáhlému výkladu J. Syllové k čl. 27 Ústavy ve Sládeček, V.; Mikule, V.; Syllová, J.: Ústava ČR – komentář, Praha 2007, str. 214-231.

Nejzajímavější jsou ty pasáže práce, které se věnují politickým diskusím a politickému rozhodování o imunitě, ať už v rovině abstraktního rozhodování o právním zakotvení imunity (str. 17-19, 48-59), tak v rovině konkrétního rozhodování o vydávání jednotlivých poslanců (str. 19-22, 25-27, 40-48). Bylo by velmi zajímavé, kdyby se podařilo diplomantem shromážděný materiál více utřídit a vytěžit k formulování obecnějších závěrů (to platí především o množství imunitních kauz za První republiky, ale i o menším počtu kauz po roce 1993), případně kdyby se podařilo (pokud je to ovšem možné) k některým otázkám potřebný archívní materiál vyhledat. Takto i po přečtení diplomové práce zůstává záhadou, proč se v roce 1918 objevuje v § 2 zákona č. 35/1918 Sb. z. a n., o osobní nedotknutelnosti členů Národního shromáždění, institut doživotní imunity („*K trestnímu a disciplinárnímu stíhání poslance třeba je souhlasu sněmovny; odepřela-li jej, je trestní stíhání pro vždy vyloučeno.*"), a proč byl převzat do Ústavní listiny z roku 1920 (a nakonec i do dalších ústav včetně současné). Diplomant se v této otázce omezuje na spekulaci, že „*při přípravě ústavní listiny zřejmě převážil strach z postihu od výkonné moci, který zažívali čeští politici v době Rakouska-Uherska a proto v revoluční euforii vytvořili takovou úpravu, která rozšiřovala*

nestíhatelnost poslanců i po skončení jejich mandátu" (str. 16), kterou ovšem nijak nedokládá.

Přes výše uvedené výtky lze říci, že diplomant bezchybným jazykem a čtivým stylem přehledně shrnul dosavadní poznání o tématu poslanecké imunity v českých zemích, propojil poznatky právní (včetně právněhistorických a komparativních) s politickou empirií, pokusil se o shrnutí argumentů přetrvávajících diskusí a představil vlastní postoj k předmětné otázce, a proto navrhuji hodnocení diplomové práce stupněm **velmi dobře.**

11. ledna 2008

JUDr. Mgr. Jan Wintr, Ph.D.